

РЕШЕНИЕ

№ 1185

гр. София, 22.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 20 състав, в публично заседание на 31.01.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Светлана Димитрова

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **11600** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс във вр. с чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/.

Образувано е по жалба на М. Х. О., търсец закрила от А., [дата на раждане], ЛНЧ [ЕГН], с адрес [населено място], [улица] РПЦ на ДАБ- С., срещу решение № 18043/24.11.2023г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ-МС), с което на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата са въведени оплаквания, че оспореното решение е незаконосъобразно, поради допуснати съществени процесуални нарушения и противоречие с материалния закон. Жалбоподателят счита, че административният акт /АА/ е издаден в нарушение на чл. 35 и чл. 36 АПК, направен е необоснован извод, че не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут и има основателни опасения от преследване и заплаха за неговия живот предвид ситуацията в А., която е изключително нестабилна. Моли съда решението да бъде отменено. В проведеното на 31.01.2024г. открито заседание жалбоподателят не се явява. С жалбата не се претендират разноски.

Ответникът, председател на ДАБ при МС, чрез юрк. К. отрича основателността на жалбата. Подробно излага доводи в писмени бележки. Не претендира за разноски.

Софийска градска прокуратура не изразява становище и не изпраща представител.

Административен съд София- град, след като обсъди доводите на страните и

събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С молба до ДАБ при МС с вх. № ВР-13-3129 от 22.08.2023г. на отдел „Производство за международна закрила (ПМЗ)“ – кв. Военна рампа в Регистрационно-приемателен център (РПЦ) - С., към ДАБ – МС, М. Х. О.,гражданин на А., [дата на раждане] в [населено място],А., етническа принадлежност – таджик, вероизповедание – мюсюлманин сунит, семейно положение – неженен, е поискал предоставяне на международна закрила. Самоличността му е установена въз основа на декларация, на осн. чл.30, ал.1, т.3 от ЗУБ. Попълнен е и регистрационен лист към молбата.

След подаване на молбата за закрила с решение № РПЗТ -24 от 22.08.2023г. на председателя на ДАБ при МС ,жалбоподателят е настанен в помещение от затворен тип в [населено място] във връзка с постъпило от ДАНС становище, с вх. № 2-111 от 17-08.2023г., че са налице основания да са счита, че молителя М. Х. О. представлява заплаха за националната сигурност и следва да бъде настанен в помещение от затворен тип по време на производството за разглеждане на молбата му за предоставяне на международна закрила. Във връзка с последващо писмо, с вх. № ЦУ-05-311 от 21.11.2023г. по регистъра на ДАБ-МС, Държавната агенция за национална сигурност е уведомила председателя на ДАБ-МС ,че към този момент основанията за настаняване на чужденеца в център от затворен тип са отпаднали.

С Решение № РПЗТ-40 от 23.11.2023г. на председателя на ДАБ-МС на основание чл.45г,ал.1 във вр. чл.45б ал.1 от ЗУБ е прекратено настаняването на чужденеца в помещение от затворен тип.

С писмо рег. № УП-13173/25.08.2023 г. на ДАБ-МС, началник отдел “ПМЗ - кв. В.” е изискал от Държавна агенция "Национална сигурност" писмено становище по постъпилата молба за международна закрила. С писмо рег. № М-19820 от 10.10.2023г. директорът на специализирана дирекция “М“ - ДАНС, уведомява председателя на ДАБ-МС, че към момента ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила на лицето в случай, че отговаря на условията по ЗУБ.

На проведеното интервю на 15.09.2023 г. чужденецът разказал, че е напуснал държавата си по произход нелегално за П., след което преминал транзитно П. и влязъл нелегално в И.. Преминал транзитно през И. и влязъл нелегално в Турция ,където останал в [населено място] около година, година и половина. Искан да продължи пътя си към Европа. В А. работил в хлебопекарна,но парите които получавал били малко и трудно изпращал пари на семейството си в А.. По съвет на брат му решил да отиде в Европа за да намери по-хубав живот. В Турция не му дали легални документи и брат му организирал пътуването му до България.Стигнал до И. ,преминал границата и влязъл в България през м. април 2023г.Опитал се заедно с други мигранти да продължи с камион към С., но полицията ги задържала. Заявил че ,роден и през целия си живот е живял в [населено място]. Там и досега живеят неговата майка,сестра му и четиримата му братя. Баща му е починал.Твърдял, че в А. е завършил висше образование, специалност „право“ в К. университет „Г.“,както и че има бакалавърска степен „счетоводство“, която е завършил в Институт „Управление и счетоводство“ в [населено място]. Мотивира молбата си за закрила с нежеланието си да живее в страна, управлявана от талибаните. В страната му по произход талибаните изповядвали ислям, който ограничавал и затварял живота на хората, само имамите имали право да посочват как да протече живота на всеки ,ненавиждал талибаните, не харесвал от една страна болката, която причинявали на народа си а от друга нямал

свободата, която желаел , -религиозна и възможност да учи. Заявил, че никога не е имал лични проблеми с талибаните, нито срещи с тях. Споделил, че в А. живота е труден, няма работа и пари, а той бързо учел езици ,надявал се в Европа да приравни образованието си, да продължи да учи и да стане адвокат. Не желаел да се връща в А., защото не одобрява управлението на талибаните, тъй като те управлявали държавата лошо и били невежи. Заявил, че целта му била да стигне до Германия, но тъй като го задържали в България ,тук подал молба за закрила и бил готов да остане и живее в България. Заявил също, че не е бил арестуван, съден и осъждан, както и че не е членувал в политическа партия.

В хода на производството е приобщена справка, вх. ЦУ -1359 от 08.09. 2023г. от ДАБ при МС, Дирекция „Международна дейност“ относно държавата А. и в частност какво е общото положение в страната, актуална хуманитарна обстановка, ограничения на правата и свободите на жените при управлението на талибаните; какво е отношението на талибаните към лица принадлежащи към етноса на таджиките и към лица, защитници на човешките права, активисти, хуманитарни работници и служители на НПО организации.

Със становище, рег. № УП-13173 от 16.11.2023 г. на главен експерт З.С. е предложено на председателя на ДАБ – МС да откаже хуманитарен статут и статут на бежанец на М. Х. О. .

С оспореното Решение №18043/24.11.2023 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет на М. Х. О. е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут, а молбата му за предоставяне на международна закрила е приета за неоснователна. В мотивите си административният орган е приел, че проблемите, заради които молителят е напуснал държавата си по произход са от лично естество, поради което не попадат в предметния обхват на ЗУБ. Прието е, че спрямо М. Х. О. не е осъществено визираното в чл. 8, ал.1 от ЗУБ преследване, а молителят не е преследван поради своята раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. М. Х. О. не е бил обект на действия на преследване и по смисъла на чл. 8, ал. 5 от ЗУБ. Решаващият орган е приел, че общата обстановка в А. сама по себе си не дава основание за страх от преследване по смисъла на причините, изброени в чл. 8, ал. 1 на ЗУБ. Изложени са мотиви и за липса на предпоставки за приложение на чл. 9, ал.1 от ЗУБ. В обжалваното решение е обсъдена подробно приложената справка за актуалната обстановка в А..

Решението е връчено на жалбоподателя на 28.11.2023 г., а жалбата е подадена до Административен съд София – град, чрез председателя на ДАБ при МС на 01.12.2023 г.

В съдебното производство е представена и приобщена към доказателствения материал цялата административна преписка включително и приетата в с.з. от 31.01.2024 г. актуална справка с вх. № ЦУ-1479 от 28.09.2023 г. относно държавата А..

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима като подадена в законоустановения срок от активно легитимирано лице, имащо правен интерес от оспорването на процесното решение.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган по

смисъла на ЗУБ – Председателя на агенцията.

Решението е поставено в установената от закона писмена форма и е мотивирано.

От приетите и неоспорени по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Спазена е и разпоредбата на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ, съгласно която при произнасяне по молбата за международна закрила се преценяват всички относими факти, декларации или документи, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с възможността да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство би могъл да придобие, включително и дали молителят е упражнявал дейности, чиято единствена цел е да получи международна закрила. Не се констатира съществени нарушения на административнопроизводствените правила и неизясняване на относимите към бежанската история факти и обстоятелства. В рамките на административното производство е проведено интервю, приета е справка за ситуацията в страната по произход. Не са налице неизяснени факти и обстоятелства от значение за произнасянето по молбата за международна закрила.

Административният орган не е допуснал сочените в жалбата нарушения по чл.35 и чл.36 АПК – събрал е наличните по случая доказателства, изяснил е всички заявени от кандидата обстоятелства във връзка с индивидуалното му положение, взел е предвид актуалната обща информация за държавата му на произход и е преценил сигурността ѝ.

Оспореното решение е издадено и при липса на допуснати нарушения на материалния закон.

По силата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материалноправното основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразен и обоснован е изводът на административния орган, че заявените от жалбоподателя обстоятелства не могат да бъдат свързани с нито една от причините за преследване посочените в закона.

В бежанската история няма нито един обоснован фактически довод за проявен спрямо оспорващия акт на преследване от страна на официалните власти в А. и от някоя друга организация. Не се констатира наличие на реална опасност от бъдещо преследване в страната на произход по някоя от причините, които се сочат в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Нещо повече, от бежанската история на жалбоподателя и неговото поведение следва изводът, който е направил и административният орган, че той е „икономически мигрант“, а не бежанец -мотивите му да напусне страната си на произход са с личен характер и се коренят в стремежът му към по – хубав и финансово обезпечен живот в страна член на ЕС, което не е предпоставка за предоставяне на закрилата по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ.

Не са налице и предпоставките за хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1, 2 и 3 ЗУБ. Такава международна закрила може да се предостави на чужденец, за който има

сериозни основания да се смята, че ако бъде изпратен обратно в държавата му на произход, или при лице без гражданство – в държавата на предишното обичайно негово местопребиваване би бил изложен на реална опасност от тежки посегателства като: 1) смъртно наказание или екзекуция; 2) изтезание или нечовешко и унижително отношение, или наказание; или 3) тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт, и които не могат или поради такава опасност не желаят да получат закрила от тази държава.

От приетата по делото административна преписка не може да се направи извод, че М. Х. О. е изложен на реална опасност от смъртно наказание или екзекуция по чл. 9, ал. 1, т. 1 ЗУБ. В проведеното интервю той изрично декларира, че не арестуван, обвиняван, съден или осъждан в А.. Не е специфично изложен и на реална опасност от тежко посегателство от изтезание или нечовешко и унижително отношение, или наказание по чл.9, ал.1, т.2 ЗУБ. Тези тежки посегателства обуславят субсидиарна закрила, ако са причинени от: държавата - чл.9, ал.2 ЗУБ; партии или организации, които контролират държавата или значителна част от територията ѝ; недържавни субекти, ако първите две групи субекти не могат или не искат да предоставят закрила. Жалбоподателят не е имал проблеми с официалните власти в А. и към него не са предприети каквито и да е действия от субектите по чл. 9, ал.2 ЗУБ, които да се квалифицират като малтретиране по смисъла на чл.9, ал.1, т.2 ЗУБ. Обстоятелството, че той не е бил изтезаван, нито е бил подложен на нечовешко или унижително отношение или наказание, нито получил директна, персонална заплаха с необходимата висока степен на индивидуална опасност в А., е сериозен признак, че няма да понесе такова посегателство при завръщане.

В нормата на чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. Това изискване е изпълнено, тъй като административният орган е извършил преценка на всички факти и обстоятелства, свързани с държавата по произход на лицето, търсещо закрила, конкретно предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно общото правило на чл. 35 от АПК, решението е издадено при изясняване на обстоятелствата от фактическа страна. Датата, към която следва да се преценява ситуацията в държавата на произход по отношение наличието на обстоятелствата по чл. 9, ал. 1 ЗУБ е датата, когато съдът се произнася по случая. В тази връзка по делото е приета актуална справка за ситуацията в А., която съдът съобрази при постановяване на настоящето съдебно решение, както и настъпилите по-късно събития на територията на страната по произход.

Според данните от тази справка е видно че, талибаните продължават да поддържат и консолидират властта в А., което създава период на липса на въоръжен конфликт, но също така и продължително ограничаване на основните права и свободи на афганистанците, особено на жените и момичетата. Лидерът на талибаните Х. А. упражнява нарастващо влияние върху управленските решения на национално и поднационално ниво. Талибанският режим в А. поддържа вътрешна стабилност, макар и с помощта на репресивни мерки, и управлява икономиката, макар и на ниско равновесно ниво. Талибаните са свършили по-добра работа от очакваното в управлението на афганистанската икономика въпреки някои погрешни стъпки. Макроикономическото управление на талибаните е по-добро от очакваното,

установено от стабилния обменен курс, ниската инфлация, ефективното събиране на приходи и нарастващия износ. От страна на талибаните са наследени функциониращи правителствени институции за макроикономическо управление, а именно Министерство на финансите и централната банка. По всички признаци мащабът на корупцията е намален, особено в митниците, където са налице репресии срещу контрабандата и подкупите, както и премахване на отделните търговски такси, наложени преди талибанския бунт. По-общо казано, спирането на повече помощи след м. Август 2021 г. е премахнало големи суми пари, които са били уязвими за корупция. В А. има някои признаци на умерено икономическо съживяване, най-вече 36 – процентното увеличение на вноса през първите пет месеца на 2023 г., което предполага, че може да има известно възстановяване на търсенето в икономиката. Настоящото макроикономическо равновесие на ниско ниво е застрашено от два фактора: Намаляващата хуманитарна помощ, която през 2023 г. се очаква да намалее с поне 1 милиард долара от миналогодишното ниво от 3 милиарда долара и успешната забрана на талибаните за отглеждане на опиумен мак, водещо до нещо като 80-процентно намаление на площите, засети с мак, което лишава афганистанските селяни от 1 милиард долара доходи годишно, независимо, че търговията с опиум продължава.

На 23.09.2023 г. Азиатската банка за развитие одобри 400 милиона долара безвъзмездни средства за защита на благосъстоянието и поминъка на уязвимите афганистанци. Освен това Турция подпомогна А. с 20 тона медицински консуматииви, от страна на ЕС са обещани 1400 милиона евро помощ за страната. Заместник – специалният представител на генералния секретар на ООН за А. е заявил, че световната организация остава ангажирана да помага афганистанския народ. Продължава експулсирането на афганистанци от П.. Според съобщения в медиите около 455 000 незаконно пребиваващи афганистанци вече са се върнали в А.. Девет международни организации призоваха за повече хуманитарна подкрепа за завръщащите се, заявявайки, че 80 % от завърналите се са жени и деца и че повечето от тях няма къде да се върнат. Правителството на талибаните беше официално поканено на срещата на върха на Пътя на коприната в знак на нарастващото сътрудничество с Китай.

При преценка относно ситуацията в страната на произход на оспорвания (А.), е видно, че в страната има конфликт, но същият не може да се причисли като въоръжен конфликт и безогледно насилие, напротив дори в държавата се наблюдава икономически напредък. При установените от фактическа страна обстоятелства, свързани с бежанската история на лицето и ситуацията в А. към настоящия момент, съдът намира, че е правилен изводът на ответника, че липсват основания за предоставяне на хуманитарен статут. Решението на административния орган е правилно и в тази част. Цялата информация, която се съдържа в делото относно ситуацията в А., изложената бежанска история, протокола от проведеното интервю и писмените доказателства, събрани в хода на административното производство, както и противоречивото поведение на жалбоподателя, не дават основание да се приеме, че представлява тежка или лична заплаха за живота и здравето му. Не са установени намеси в личната сфера на лицето, вследствие на безогледно насилие, породено от въоръжен конфликт, което да даде основание за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ. Не са налице и предпоставките по чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ за признаване на хуманитарен статут на този кандидат поради тежки и лични

заплахи срещу живота или личността му като цивилно лице поради безогледно насилие при въоръжен международен или вътрешен конфликт в държавата му по произход. Същевременно няма никакви причини да се смята, че от кумулация на индивидуални и общи рискови фактори по отношение на жалбоподателя ще се породи опасност от малтретиране на прага, на който чл.3 ЕКПЧ да трябва се задейства като забрана за връщане.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл.8 и чл.9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия, административният орган е постановил правилно и законосъобразно решение. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

С оглед липсата на претенции за присъждане на разноски и по аргумент от нормата на чл. 81 ГПК във вр. с чл.144 АПК , този въпрос съдът не обсъжда.

Така мотивиран на основание чл. 172, ал. 2 АПК, съдът,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. Х. О., търсец закрила от А. , [дата на раждане] ,ЛНЧ [ЕГН], с адрес [населено място], [улица] РПЦ на ДАБ- С. ,срещу решение № 18043/24.11.2023г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: